

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl

**DOLNY
ŚLĄSK**

Polityka wojewódzka w zakresie efektywności energetycznej na lata 2014-2020

Mieczysław Ciurla

Dyrektor Wydziału Gospodarki

IX Dni Oszczędzania Energii , Wrocław 14-15 listopada 2012 r.

Cele szczegółowe Strategii:

**CEL 1. ROZWÓJ GOSPODARKI OPARTEJ NA
WIEDZY**

**CEL 2. ZRÓWNOWAŻONY TRANSPORT
I POPRAWA DOSTĘPNOŚCI
TRANSPORTOWEJ**

**CEL 3. WZROST KONKURENCYJNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTW, ZWŁASZCZA MŚP**

**CEL 4. OCHRONA ŚRODOWISKA NATURALNEGO,
EFEKTYWNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW,
DOSTOSOWANIE DO ZMIAN KLIMATU
I POPRAWA POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA**

**CEL 5. ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI TECHNOLOGII
KOMUNIKACYJNO-INFORMACYJNYCH**

**CEL 6. WZROST ZATRUDNIENIA
I MOBILNOŚCI PRACOWNIKÓW**

**CEL 7. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE
I PODNOSZENIE POZIOMU ŻYCIA**

**CEL 8. PODNIESIENIE POZIOMU EDUKACJI,
KSZTAŁCENIE USTAWICZNE**

MAKROSFERY:

1. INFRASTRUKTURA	grupa działań zakładających poprawę dostępności transportowej i powiązań wewnętrznych regionu oraz realizację kluczowych dla województwa inwestycji energetycznych
2. ZASOBY	grupa działań zakładających podniesienie efektywności wykorzystania zasobów środowiska naturalnego i kulturowego regionu (w tym potencjału rozwiniętej, policentrycznej sieci osadniczej)
3. TURYSTYKA	grupa działań zakładających wykorzystanie walorów krajobrazowych, kulturowych i środowiskowych Dolnego Śląska dla zapewnienia rozwoju społecznego i gospodarczego regionu poprzez wzmocnienie przemysłu turystycznego, w szczególności w oparciu o dolnośląskie uzdrowiska
4. BEZPIECZEŃSTWO	grupa działań zakładających ograniczenie negatywnych skutków powodzi i innych zjawisk katastrofalnych na Dolnym Śląsku, a także poprawę bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa
5. EDUKACJA, KULTURA I INFORMACJA	grupa zadań zakładająca kształtowanie postaw społecznych, tożsamości regionalnej, odpowiedzialności oraz przygotowująca do wyzwań i potrzeb rynku pracy, a także szerokie otwarcie przestrzeni informacyjnej na potrzeby mieszkańców, firm i instytucji regionu
6. PARTNERSTWO I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	grupa działań zakładających kształtowanie pozytywnej tożsamości i solidarności międzypokoleniowej na Dolnym Śląsku, a także partnerstwa międzyinstytucjonalnego, publiczno-publicznego i publiczno-prywatnego

INFRASTRUKTURA – poprawa dostępności transportowej i powiązań wewnętrznych regionu oraz kluczowe dla województwa inwestycje energetyczne

PRIORYTETY	INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA
	•Poprawa dostępności transportowej regionu (powiązania wewnętrzne i zewnętrzne) •Poprawa jakości i standardów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i żeglugi śródlądowej) •Wzrost udziału transportu lotniczego •Wzrost konkurencyjności żeglugi śródlądowej
	INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA
	•Poprawa niezawodności i zapewnienie dywersyfikacji dostaw energii (elektrycznej, ciepłej i gazowej) •Integracja regionalnej sieci przesyłowej z sieciami zewnętrznymi •Wprowadzenie energooszczędnych rozwiązań (transport, budownictwo) oraz wspieranie gospodarki przyjaznej środowisku •Zwiększenie (z zachowaniem racjonalnych proporcji w stosunku do posiadanych zasobów) udziału źródeł odnawialnych w produkcji energii, ze szczególnym uwzględnieniem energetycznego wykorzystania rzek

KORZYŚCI

- Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu na bazie poprawy dostępności transportowej
- Zwiększenie atrakcyjności turystycznej regionu
- Powiązanie regionalnych peryferii z centrami wzrostu oraz poprawa dostępności do atrakcji turystycznych Dolnego Śląska
- Usprawnienie ruchu na trasie dom – praca – dom (łatwiejszy i tańszy dostęp do miejsc pracy)
- Poprawa dostępności do usług zdrowia, edukacji i kultury
- Ograniczenie niebezpieczeństwa przerw w dostawach energii i wzrostu jej kosztów
- Ograniczenie negatywnego wpływu inwestycji transportowych i energetycznych na środowisko i krajobraz

KRYTERIA

- Projekty zwiększające regionalny i lokalny potencjał społeczno-gospodarczy
- Preferencje dla projektów subregionalnych
- Projekty usprawniające funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego
- Preferencje dla projektów systemowych oraz zmniejszających zagrożenie awaryjne systemu energetycznego
- Projekty o najmniejszym negatywnym oddziaływaniu na środowisko

PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

- Budowa dróg o znaczeniu ponadregionalnym w standardzie autostrady lub drogi ekspresowej A18 (południowa jezdnia autostrady na odcinku Krzywa – Olszyna), S3 Nowa Sól – Legnica – Lubawka, S5 (Poznań – Wrocław – Boboszków), S8 (Wrocław/Magnice – Świdnica – Wałbrzych – Jelenia Góra do połączeń transgranicznych)
- Realizacja projektu Trasa Sudecka (Zgorzelec, Jelenia Góra, Kamienna Góra, Boguszów-Gorce, Wałbrzych, Głuszyca, Nowa Ruda, Kłodzko) integrującej południowy obszar województwa dolnośląskiego
- Dokończenie budowy wschodniej obwodnicy Wrocławia (Bielany – Łany – Długołęka)
- Budowa łączników w ramach powiązania projektowanej S3 z Ziemią Jeleniogórską i Aglomeracją Wałbrzyską
- Budowa Linii Kolejowych Dużych Prędkości: budowa linii relacji Wrocław – Łódź – Warszawa oraz perspektywiczne powiązanie z systemem linii dużych prędkości w Europie Zachodniej (Berlin, Praga)
- Modernizacja infrastruktury kolejowej: modernizacja linii kolejowej E-30/CE-30 (Zgorzelec – Legnica – Wrocław – Opole), E-59 (Wrocław – Poznań), C-59/2 (Wrocław – Kłodzko – Międzyzlesie), CE-59 (Zielona Góra - Wrocław) oraz 274 (Wrocław – Wałbrzych – Jelenia Góra – Zgorzelec), 137 (Legnica – Kamieniec Ząbkowicki – Nysa), budowa połączenia kolejowego Głogów – Polkowice, modernizacja i elektryfikacja linii kolejowych o znaczeniu regionalnym i transgranicznym

PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA

- Budowa zintegrowanych systemów transportu zbiorowego na terenach aglomeracji, w tym rozwój Wrocławskiego Węzła Kolejowego w kierunku systemu kolei aglomeracyjnej, modernizacja linii kolejowych w LGOM, realizacja Wałbrzyskiej Kolei Aglomeracyjnej (WKA) i Jeleniogórskiej Kolei Miejskiej (JKM)
- Utrzymywanie, modernizacja i budowa dróg i kolei zapewniających dojazd z małych, peryferyjnie położonych miejscowości do głównych miast województwa (np. z miejscowości w Kotlinie Kłodzkiej, w Worku Turoszowskim, w Dolinie Baryczy)
- Kompleksowe remonty i modernizacje dróg wojewódzkich i powiatowych łączących miasta Dolnego Śląska
- Wytyczenie korytarzy drogowych dla transportu ciężkiego ze szczególnym uwzględnieniem realizacji obwodnic miast na drogach wojewódzkich, a także lobbowanie na szczeblu centralnym na rzecz realizacji obwodnic miejscowości w ciągach dróg krajowych
- Realizacja inwestycji zwiększających płynność ruchu i bezpieczeństwo na krytycznych odcinkach dróg
- Rozbudowa i modernizacja sieci lotnisk o znaczeniu regionalnym i lokalnym o funkcji turystyczno-usługowej (np. Jelenia Góra, Szymanów, Świebodzice, Lubin, Oleśnica)
- Wykorzystanie dróg wodnych dla żeglugi turystycznej i pasażerskiej oraz transportu wodnego
- Opracowanie studium - polityki priorytetyzacji inwestycji transportowych
- Opracowanie zasad koordynacji infrastruktury i rozwoju sieci osadniczej

PRZEDSIĘWZIĘCIA

INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA

- Powołanie struktury organizacyjnej odpowiedzialnej za koordynację i prowadzenie działań z zakresu energetyki, szczególnie poprawy efektywności energetycznej, sprawności sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, zwłaszcza na terenach wiejskich
- Rozbudowa i modernizacja obiektów i sieci gazowych i elektroenergetycznych oraz systemów ciepłowniczych zgodnie z zamierzeniami przedsiębiorstw energetycznych: budowa linii 400 kV Świebodzice – Wrocław, Czarna – Polkowice, Dobrzeń – nacięcie linii Pasikowice – Wrocław wzdłuż autostrady A4, Mikułowa – Świebodzice, Polkowice – Zielona Góra, Plewiska Bis – Pasikowice, Świebodzice – Ząbkowice Śląskie – Dobrzeń
- Dokończenie rozbudowy magazynu gazu PMG Wierzchowice i rozbudowa węzła Lasów (Pieńsk)
- Wspieranie budowy elektrowni szczytowo-pompowej Młoty
- Wspieranie prac projektowych i realizacji instalacji wytwarzających energię z wykorzystaniem zasobów energii słonecznej, geotermalnej, wiatru i wody oraz biomasy i biogazu
- Budowa kogeneracyjnych jednostek energetycznych dla kilku samorządów lokalnych opartych na lokalnych zasobach odnawialnych źródeł energii
- Prowadzenie badań nad metodami wysokosprawnego magazynowania energii i ich wdrażanie
- Utworzenie obszaru kompetencji w dziedzinie badań nad wytworzeniem wysokosprawnych jednostek napędowych
- Planowanie tras komunikacyjnych oraz lokalizacja sieci i urządzeń energetycznych w sposób najmniej ingerujący w krajobraz, zwłaszcza w obszarach o dużym potencjale turystycznym
- Ochrona zasobów surowców energetycznych Dolnego Śląska do czasu rozwoju technologii umożliwiających ich wykorzystywanie bez zagrożeń dla środowiska

Działanie 2 dotyczące poprawy efektywności energetycznej w regionie o 20%

Działanie 2	Poprawa efektywności energetycznej w regionie o 20%
Sposób realizacji	1. Opracowanie szacunkowego bilansu energetycznego dla Dolnego Śląska (lub w wersji krótszej dla wybranych procesów produkcyjnych). 2. Zaprogramowanie środków finansowych na inwestycje w poprawę efektywności energetycznej procesów produkcyjnych oraz użytkowania energii na poziomie województwa oraz opracowanie i wdrożenie sprawnego systemu pozyskania i rozliczania tych środków finansowych. W programach wsparcia finansowego należy uwzględnić różne podmioty mogące aplikować o środki (w tym osoby fizyczne – odbiorcy; wspólnoty mieszkaniowe), z zachowaniem kryteriów poprawy efektywności energetycznej i ekologicznej). Opracowanie i implementowanie mechanizmów zachęt ekonomicznych dla najbardziej potrzebujących grup odbiorców energii na rzecz poprawy efektywności ogrzewania i zastosowania paliw proekologicznych (w tym z terenów słabo zurbanizowanych i podmiotów o najniższych dochodach). 3. Opracowanie i wdrożenie sprawnego systemu doradztwa technicznego, finansowego i prawnego w zakresie poprawy efektywności energetycznej (audytu energetycznego). 4. Prowadzenie szkoleń i promowanie wiedzy w zakresie proefektywnych zachowań odbiorców energii. 5. Podejmowanie współpracy międzyregionalnej w ramach UE w zakresie transferu innowacji i technologii proefektywnościowych.

Sposób realizacji	6. Inicjowanie i kreowanie sieci współpracy na poziomie lokalnym (w tym wspólnoty mieszkańców, rolników) na rzecz poprawy efektywności energetycznej, bezpieczeństwa energetycznego, redukcji emisji, obniżki kosztów energii, efektywności urządzeń energetycznych 7. Inwestycje mające na celu poprawę efektywności energetycznej na poziomie: gminy, przedsiębiorstw (w tym zmian procesów technologicznych umożliwiających wykorzystanie tzw. ciepła odpadowego), odbiorców (w tym prosumentów) 8. Wprowadzanie technologii ICT i „smart” do budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej 9. Promowanie ciepła sieciowego jako rozwiązanie bardziej efektywnego dla całego systemu. 10. Podejmowanie inwestycji zwiększających poziom wykorzystania biogazu oraz LNG i CNG. 11. Prowadzenie prac B + R w zakresie rozwiązań o większej efektywności energetycznej, w tym opracowanie zasad i technologii prowadzenia energetyki odbiorców (użytkowników).
Beneficjenci	Gminy, Samorząd Województwa, UMWD, JBR (głównie związane z górnictwem), IOB, Biznes –Energetyka, Biznes Inwestorzy, Odbiorcy (Prosumenci), Przedsiębiorstwa nie związane z energetyką – wytwórcy i dostawcy, WFOŚiGW.

**DOLNY
ŚLĄSK**

Dziękuję za uwagę

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego

Wybrzeże J. Słowackiego 12-14

50-411 Wrocław

Tel. 71/776 90 00

www.umwd.pl

DOLNY ŚLĄSK

dobra perspektywa

www.umwd.dolnyslask.pl